

SAN215 Antropologie a islám

Fakulta sociálních studií

podzim 2009

Rozsah

1/1. 6 kr. Ukončení: zk.

Vyučující

[Mgr. Attila Kovács, Ph.D.](#) (přednášející)

Garance

[Mgr. Attila Kovács, Ph.D.](#)

[Oddělení sociální antropologie - Katedra sociologie - Fakulta sociálních studií](#)

Kontaktní osoba: [Mgr. Eva Šlesingerová, Ph.D.](#)

Rozvrh

Pá 10:00--11:40

Omezení zápisu do předmětu

Předmět je nabízen i studentům mimo mateřské obory.

Předmět si smí zapsat nejvýše 40 stud.

Mateřské obory

předmět má 8 mateřských oborů, [zobrazit](#)

Anotace

Kurz je zamýšlený jako úvod do problematiky islámu/islámův a antropologie. Študenti by sa mali zoznámiť jednak: s obecnými pojmami v rámci problematiky a potom s prostredníctvom vybraných tematických okruhov sa bližšie informovať o vzťahu islámu a antropologie v konkrétnych kontextoch. Kurz sa bude realizovať jednak jako prednáška, keď prednášajúci priblíži niektoré aspekty vybraných tém prostredníctvom vlastného výkladu a v seminárnej časti kurzu hlavným nástrojom poznania budú vybrané texty a audiovizuálne prostriedky, ktoré budú slúžiť k prehĺbeniu poznatkov študentov v danej oblasti.

Hlavní cíle kurzu:

- zoznámenie študentov so základnou terminológiou a diskurzom antropologického štúdia islámu a muslimov.
- schopnosť pochopiť a analyzovať texty a audiovizuálne zdroje k daným okruhom.
- pochopenie základných pojmov a aspektov v daných špeciálnych okruhoch antropologického štúdia islámu a muslimov.
- osvojiť si a schopnosť aplikovať antropologické prístupy při výskume islámu a muslimov.
- schopnosť začleniť antropologiu islamu do šiešieho kontextu antropologie náboženstva.

Osnova

1 (1/0) Úvod. 2 (1/1) Islám a antropológia / „antropológia islámu“ 3 (1/2) Muhammad a *umma*: koncepcie islámských dejín a spoločnosti. 4 (1/3) Korán a *sunna*: texty a konštrukcia islámskej tradície. 5 (2/1) Rituály a prax: štruktúry muslimského života. 6 (2/2) Jazyk, moc, autorita, islámske inštitúcie. 7 (2/3) Orientalizmus. 8 (3/1) Islámske identity, ženy a *gender*. 9 (3/2) Islámsky aktivizmus: „fundamentalizmus“ a „islamizmus“. 10 (3/3) Antropologické pohľady na islám a muslimov 11 (3/3) Prezentácie seminárnych skupín 12 (3/3) Závery

Literatura

Povinné čítanie:

- (1/1) MARRANCI, Gabriele, *The Anthropology of Islam*, Oxford – New York, Berg, 2008, 31-51.
- (1/2) film: *The Message* (Mustapha Akkad, 1978)
- (1/3) ESACK, Farid, *The Qur'an: User's Guide*, Oxford, Oneworld, 2007, 13-29.
- (2/1) film: *Inside Mecca* (National Geography, 2003)
- (2/2) MESSICK, Brinkley, „The Mufti, the Text and the World: Legal Interpretation in Yemen“, *Man*, vol. 21 (1986), pp. 102-119.
- (2/3) SAID, Edward W., *Orientalismus*, Praha, Paseka, 2006, úvod.
- (3/1) film: *Women in Black* (BBC, 2008)
- (3/2) NAGATA, Judith, „Beyond Theology: Toward an Anthropology of Fundamentalism“, *American Anthropologist*, vol. 103 Issue 2 (June 2001), pp. 481-498.
- (3/3) VARISCO, Daniel Martin, *Islam Obscured: The Rhetoric of Anthropological Representation*, New York, Palgrave Macmillan, 2005, 133-162.

Skupina A

- VARISCO, Daniel Martin, *Islam Obscured: The Rhetoric of Anthropological Representation*, New York, Palgrave Macmillan, 2005, 21-52.
- GEERTZ, Clifford, *Islam Observed: Religious Development in Morocco and Indonesia*, Chicago – London, The University of Chicago Press, 1968.

Skupina B

- VARISCO, Daniel Martin, *Islam Obscured: The Rhetoric of Anthropological Representation*, New York, Palgrave Macmillan, 2005, 53-80.
- GELLNER, Ernst, *Muslim Society*, Cambridge, Cambridge University Press, 1983.

Skupina C

- VARISCO, Daniel Martin, *Islam Obscured: The Rhetoric of Anthropological Representation*, New York, Palgrave Macmillan, 2005, 81-114.
- MERNISSI, Fatima, *Beyond the Veil: Male-Female Dynamics in Modern Muslim Society*, Bloomington, Indiana University Press, 1987.

Skupina D

- VARISCO, Daniel Martin, *Islam Obscured: The Rhetoric of Anthropological Representation*, New York, Palgrave Macmillan, 2005, 115-134.
- AHMED, Akbar, *Discovering Islam: Making Sense of Muslim History and Society*, London - New York, Routledge, 2002.

Doporučené čítanie:

- DENNY, Frederick M., *Islám a muslimská obec*, Praha, Prostor, 1998.
- DONNAN, Hastings (ed.), *Interpreting Islam*, London, Sage, 2002.
- KROPÁČEK, Luboš, *Duchovní cesty islámu*, Praha, Vyšehrad, 1993.
- MARRANCI, Gabriele, *The Anthropology of Islam*, Oxford – New York, Berg, 2008.
- VARISCO, Daniel Martin, *Islam Obscured: The Rhetoric of Anthropological Representation*, New York, Palgrave Macmillan, 2005.

Typ výuky a zkoušky

Typ výuky:

Přednáška, seminární diskuse, průběžné testy, závěrečné prezentace seminárních skupin.

Kolokvium a vstupní předpoklady zkoušky

Žádné.

Zkouška

Skúška sa skladá z priebežných testov (na základe textov povinného čítania a audiovizuálnych podkladov na príslušné hodiny, celkom **60%**) a zo záverečnej prezentácie seminárnych skupín na poslednej hodine (3/3, celkom **40%**).

V prípade neúspechu behom semestru sa priebežné testy stávajú písomnou súčasťou poslednej (3/3) hodiny.

Podrobný harmonogram kurzu a doporučená študijná literatúra sú uvedené v „Študijných materiáloch“ predmetu.

Další komentáre

Předmět je vyučován jednorázově